

Ministerstwo Infrastruktury

Departament Gospodarki Wodnej

Znak pisma: DGW-3.0210.9.2025

Warszawa, 20 lutego 2026

Pan

Szymon Wróbel

Sekretarz Strony Rządowej

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Pan

Marek Wójcik

Sekretarz Strony Samorządowej

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Szanowni Państwo,

w nawiązaniu do uwag Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 4 lutego 2026 r. przekazanych w ramach opiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego *projektu ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, ustawy Prawo wodne oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (UD48)*, dziękuję za pozytywną ocenę części projektowanych rozwiązań, jednocześnie przedstawiam następujące stanowisko do zgłoszonych postulatów i uwag.

W odniesieniu do postulatu dotyczącego **odstąpienia od przepisów dotyczących systemu kar pieniężnych lub ich modyfikacji na rzecz mechanizmów wsparcia, doradztwa i współpracy**, przedstawiam następujące stanowisko.

Zmiany w systemie kar pieniężnych (w projektowanym art. 29) polegają, co do zasady, **wyłącznie na zmianie organu posiadającego kompetencje do nakładania administracyjnych kar pieniężnych** – z organu regulacyjnego na właściwe organy samorządu terytorialnego. Projekt ustawy nie modyfikuje przepisów określających sposób i tryb wymierzania kar pieniężnych a także ustalania ich wysokości. Przedmiotowa zmiana ma wyłącznie charakter wynikowy z uwagi na zmianę organu właściwego do zatwierdzania projektu taryfy (gdyż kary są powiązane z brakiem realizacji tego obowiązku przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne oraz działania niezgodnie z zatwierdzoną taryfą przez zawyżanie cen i stawek opłat).

Warto zauważyć, że w latach 2021-2025 liczba postępowań w przedmiocie nałożenia kar, o których mowa w projektowanym art. 29 wynosiła:

- 1) ust. 1 pkt 1 – 82 (kara za nie brak przestrzegania obowiązku przedstawienia projektów taryf do zatwierdzenia),
- 2) ust. 1 pkt 2 – 42 (kara za zawyżanie ceny lub stawek opłat).
- 3) ust. 2 – 24 (kara za zawyżanie ceny lub stawek opłat określonych taryfie, o której mowa w art. 24i ust. 1)

- 4) ust. 3 – 24. (kara za brak przekazania informacji lub dokumentów na wezwanie organu regulacyjnego, o którym mowa w art. 27b ust. 1, lub przekazanie nieprawdziwych albo wprowadzających w błąd informacji lub dokumentów).

Tym samym w sprawach, w których mają być nakładane kary pieniężne przez organy gminy (zamiast Wód Polskich), występują naruszenia – wymagające podjęcia odpowiednich działań (sankcyjnych) w celu ich eliminowania. Należy wskazać, że usunięcie przedmiotowego mechanizmu sankcyjnego (albo jego zastąpienie mechanizmami wsparcia, doradztwa i współpracy) mogłoby doprowadzić w wyjątkowych przypadkach do zjawisk skrajnie niekorzystnych dla mieszkańców gmin. Bez mechanizmów sankcyjnych nie można by zmusić przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych do zawyżania cen i stawek opłat np. przez brak występowanie o zatwierdzenie nowej taryfy (w sytuacji gdy powinna być ona znacznie niższa niż poprzednia z uwagi na obniżki cen np. zakończenie inwestycji). Niektóre przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne mogłyby stosować taką praktykę w celu osiągnięcia jak największego zysku (który może doprowadzić do większych zysków zarządu takich przedsiębiorstw). Mając ponadto na uwadze występujące w tym zakresie naruszenia, celowe jest pozostawienie systemu sankcyjnego w celu ochrony społeczeństwa i zapewnienia prawidłowego wykonywania zadań publicznych.

Jednocześnie informuję, że **została uwzględniona Państwa uwaga** w zakresie zmiany organu właściwego do nakładania kar (przypisanych w projekcie ustawy organów samorządu terytorialnego) z właściwego organu jednostki samorządu terytorialnego na organ regulacyjny. Jednocześnie w projekcie ustawy wprowadzono w tym zakresie zmiany wynikowe, zakładające, że:

- 1) wpływy z kar pieniężnych nakładane przez organ regulacyjny będą stanowić dochód tej jednostki;
- 2) gmina będzie przekazywać do organu regulacyjnego odpowiednie informacje i dokumenty niezbędne do ustalenia, czy celowe jest wszczęcie i prowadzenie postępowania w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej.

Odnosząc się do obaw braku uwzględnienia w przypadku nakładania kar pieniężnych na przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne przyczyn opóźnień niezależnych od gminy lub przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego, przedstawiam następujące wyjaśnienia. Należy wskazać, że w ramach postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej oceniane są okoliczności faktyczne sprawy, które w konsekwencji mogą doprowadzić do odstąpienia od wymierzenia kary albo miarkowania jej wysokości. Wynika to z zastosowania w ramach ww. postępowania przepisów Działu IVA. Administracyjne kary pieniężne – ujętego w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, zwanej dalej „kpa”. Zgodnie z art. 189d pkt 4 kpa wymierzając administracyjną karę pieniężną, organ administracji publicznej bierze pod uwagę m.in. stopień przyczynienia się strony, na którą jest nakładana administracyjna kara pieniężna, do powstania naruszenia prawa. Tym samym, jeżeli przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne nie przyczyni się do powstania opóźnienia będzie to dana okoliczność zostanie uwzględniona.

Warto dodać, że przepisy projektu ustawy przewidują kary dla przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych a nie dla gmin. Ponadto kary pieniężne przewidziane są za brak przedstawienia organowi regulacyjnemu projektu taryfy do zatwierdzenia w terminie

120 dni przed dniem upływu okresu obowiązywania dotychczasowej taryfy. **Projektowane przepisy nie przewidują kar administracyjnych (dla przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych ani też dla gmin) za brak zatwierdzenia w terminie 120 dni projektu taryfy przez gminę.** Natomiast uzgodnienie z organem regulacyjnym następuje już po przedłożeniu projektu taryfy do gminy w celu zatwierdzenia – tym samym ewentualne opóźnienie w dokonaniu uzgodnienia przez organ regulacyjny nie może doprowadzić do nałożenia kary na przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne ani też gminę.

Sankcją za niezatwierdzenie w terminie 120 dni przez gminę projektu taryfy przedłożonej przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest wejście w życie tego projektu taryfy, co wynika z art. 24cc ust. 1 projektowanych przepisów. Tym samym przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne nie ponosi sankcji pieniężnych z uwagi na opóźnienia w dokonywaniu uzgodnienia przez Wody Polskie.

W odniesieniu do wskazania, że **odpowiedzialność za niedochowanie 45-dniowego terminu dla organu regulacyjnego na uzgodnienie projektu taryfy jest iluzoryczna i niewspółmierna w porównaniu z sankcjami nakładanymi na gminne przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, co prowadzi do przerzucenia skutków opóźnień administracyjnych na mieszkańców gmin wiejskich**, przedstawiam następujące informacje.

W celu zapewnienia sprawności prowadzonego postępowania w sprawie zatwierdzenia taryfy – uzgodnienie dokonywane przez organ regulacyjny ma być dokonane w terminie 45 dni kalendarzowych od dnia otrzymania wniosku wraz z odpowiednimi załącznikami. Należy podkreślić, że organ regulacyjny nie będzie już odpowiadał za weryfikację kompletności projektu taryfy, co znacznie ogranicza zakres działań podejmowanych przez ten podmiot. W przypadku braku przedstawienia stanowiska przez organ regulacyjny w ww. terminie minister właściwy do spraw gospodarki wodnej będzie wymierzał właściwemu organowi regulacyjnemu, karę w wysokości 100 zł za każdy dzień opóźnienia. Należy podkreślić, że z uwagi na znacznie ograniczoną rolę organu regulacyjnego (dokonywanie tylko uzgodnienia – bez weryfikacji kwestii formalnych) przedmiotowe regulacje powinny być wystarczające do zmobilizowania organu do zatwierdzenia taryfy w terminie ustawowym.

Niezależnie od powyższego, należy wskazać, że weryfikacja szczegółowa całej taryfy (w tym jej wymogów formalnych) została przypisana do wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Zakłada się, że tylko w wyjątkowych sytuacjach zajdzie potrzeba uzgodnienia projektu taryfy z organem regulacyjnym, tj. w przypadku zmiany o ponad 15 % planowanej ceny wskaźnikowej ujętej w projekcie taryfy. Należy wskazać, że ocena dokonywana przez organ regulacyjny (opinia lub uzgodnienie) może być wykorzystywana przez organy gminy do zatwierdzenia taryfy. Organy gminy mogą także samodzielnie dokonać weryfikacji taryfy, co może odbywać się równocześnie z procesem dokonywania uzgodnienia przez organ regulacyjny.

W związku z powyższym w projektowanych przepisach znacznie ograniczono rolę organu regulacyjnego w procesie zatwierdzania taryf – co do zasady – tylko do sytuacji analizy znacznych zmian wysokości cen i stawek opłat.

W odniesieniu do opinii organu regulacyjnego wskazuję, że jej niewydanie w terminie uznaje się jako wydanie pozytywnej opinii do projektu taryfy. Tym samym w tym przypadku nie będzie możliwości przekroczenia terminu przez organ regulacyjny.

W odniesieniu do wskazania, że **projekt ustawy wprowadza istotne obciążenia organizacyjne po stronie gmin, które w warunkach gmin wiejskich – przy ograniczonych zasobach kadrowych – mogą prowadzić do wydłużenia postępowań i trudności w dochowaniu terminów ustawowych**, przedstawiam następujące informacje.

Wprowadzenie taryfy progresywnej i czynności związane z tą taryfą nie powinny doprowadzić do istotnego zwiększenia zadań po stronie samorządów. Na wstępie należy wskazać, że wprowadzenie taryfy progresywnej jest fakultatywne – więc to gmina zdecyduje, czy zamierza nałożyć na siebie nowe zadania w tym zakresie. Ponadto, uchwały zakładające wprowadzenie taryfy progresywnej mają charakter jednorazowy. Podobnie ustalenie liczby osób w formie deklaracji o zamieszekaniu powinno mieć charakter jednorazowy. Należy jednak podkreślić, że to rada gminy autonomicznie zdecyduje o sposobie ustalania liczby osób zamieszkałych w poszczególnych nieruchomościach – biorąc pod uwagę także wzrost obciążenia pracą przy wyborze sposobu zbierania informacji na temat liczby osób zamieszkałych w poszczególnych lokalach. Tym samym możliwe jest także wykorzystanie sposobu najmniej angażującego zasoby osobowe samorządów, czyli wykorzystanie opracowanego już rejestru prowadzonego na potrzeby ustalania opłat za odpady. W tym przypadku wystarczające będzie wykorzystanie danych będących już w posiadaniu gminy na potrzeby wprowadzenia taryfy progresywnej, co nie powinno doprowadzić do zwiększenia zaangażowania pracy samorządów.

W procesie zatwierdzania taryf organy gminy mogą wykorzystywać ocenę dokonywaną przez organ regulacyjny (opinia lub uzgodnienie). Tym samym organy gminy mogą oprzeć się na stanowisku organu regulacyjnego i dzielając je mogą szybciej dokonać zatwierdzenia taryfy – wykorzystując w tym zakresie ocenę organu specjalistycznego. Tym samym nawet jeżeli gmina nie będzie dysponować zasobami kadrowymi z odpowiednią wiedzą, będzie mogła uzyskać niezbędne informacje w tym zakresie od organu regulacyjnego.

Ponadto zakłada się, że przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne co do zasady będą wnioskować o taryfę 3-letnią, mając na względzie ochronę odbiorców usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Ponadto zakłada się, że tylko w wyjątkowych sytuacjach zajdzie potrzeba uzgodnienia projektu taryfy z organem regulacyjnym, tj. w przypadku zmiany o ponad 15 % planowanej ceny wskaźnikowej ujętej w projekcie taryfy. Tym samym nie zakłada się istotnego zwiększenia zadań po stronie samorządu z uwagi na wprowadzone ułatwienia w projektowanych przepisach dla gmin (w postaci możliwości skorzystania z opinii organu specjalistycznego, wykorzystania istniejących rejestrów przy tworzeniu taryfy progresywnej, fakultatywność wprowadzenia taryfy progresywnej).

W odniesieniu do wskazania na **konieczność zapewnienia odpowiednich gwarancji ochrony danych osobowych oraz ograniczenia zakresu przetwarzania danych wyłącznie do niezbędnego minimum** przy ustalaniu liczby osób zamieszkałych w nieruchomościach na potrzeby ustalania taryf wodociągowych, przedstawiam następujące informacje.

Wskazuję, że projekt ustawy podlegał uzgodnieniom z Urzędem Ochrony Danych Osobowych pod względem przepisów dotyczących ochrony danych osobowych. Projekt ustawy na etapie opiniowania i konsultacji publicznych został dopracowany pod względem przepisów z zakresu ochrony danych osobowych, mając na uwadze, że podstawowe wymogi konstytucyjne w tym zakresie (przesądzające, że kwestia zbierania danych to materia ustawowa). W projekcie ustawy określono niezbędny zakres przetwarzania danych osobowych, ograniczenia w tym zakresie (ograniczając dane do niezbędnego minimum) wraz z odpowiednimi zabezpieczeniami (ochroną danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem).

W odniesieniu do wskazania, że **obowiązek wystąpienia o zatwierdzenie nowej taryfy w terminie 60 dni (sytuacja, o której mowa w art. 4 ust. 4 i 5 projektu ustawy) w wielu gminach wiejskich może być trudny do spełnienia z przyczyn niezależnych od samorządu lub przedsiębiorstwa, w szczególności ze względu na złożoność procedur i zmiany przepisów w toku postępowań**, przedstawiam następujące informacje.

Projekt ustawy przewiduje, że dotychczas zatwierdzone taryfy obowiązują i jeżeli wystąpi potrzeba ich zmiany to termin na przedłożenie projektu taryfy do zatwierdzenia będzie taki sam jak dotychczas.

Projekt ustawy zakłada także likwidacja taryfy tymczasowej, które jest rodzajem taryfy występującym tylko w wyjątkowych sytuacjach, ustanawianej przez organ regulacyjny – w przypadku braku poprawienia projektu taryfy w terminie przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne. Należy wskazać, że zakłada się, że tymczasowe taryfy będzie obowiązywały przez okres, na który je ustanowiono. Należy jednak podkreślić, że obecnie tymczasowe taryfy są ustanawiane w celu zapewnienia czasu na przedłożenie poprawionego (czyli opracowanego już projektu taryfy wymagającego tylko zmian lub uzupełnień) projektu taryfy, bez negatywnego wpływu ekonomicznego na społeczeństwo (z uwagi na nieprawidłowe ustalenie warunków ekonomicznych wykonywania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne działalności gospodarczej, w sytuacji gdy właściwe jest obniżenie cen i stawek opłat poniżej cen i stawek opłat zawartych w projekcie taryfy). W związku z powyższym przepis art. 4 ust. 4 i 5 projektu ustawy dotyczy tylko bardzo nielicznych przypadków – obowiązujących taryf tymczasowych, w których, co do zasady, już jest opracowany projekt taryfy, który wymaga zmiany.

W związku z powyższym na dokonanie samej zmiany opracowanego już projektu taryfy, w ocenie Ministerstwa Infrastruktury wystarczające będzie zapewnienie 60 dni dla przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego.

Z poważaniem,

Dokument podpisany elektronicznie przez:

Edyta Tużnik-Kosno

Dyrektor